

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE KATHOLIEK ONDERWIJS

Overgang van VWO 5 naar HAVO 5 geweigerd door school.

De Commissie constateert dat verweerder geen beleid heeft vastgelegd over de mogelijkheid van het afstromen van 5 VWO naar 5 Havo. Derhalve heeft te gelden wat tussen partijen is afgesproken. De conclusie is dat het niet onredelijk van verweerders was om aan de overstap nadere voorwaarden te verbinden, maar dat deze voorwaarden in dit geval duidelijk geformuleerd en aan alle betrokkenen, dus ook aan de moeder van klager, meegedeeld hadden moeten worden, zodat zij wisten waar zij aan toe waren. In dit geval is dat niet gebeurd. De Commissie is van oordeel dat dit de school is aan te rekenen. De klacht is daarom op dit punt gegrond.

De Commissie stelt vast dat er tussen 16 maart 2017 en 4 juli 2017 (of in ieder geval eind juni 2017) geen contact is geweest tussen moeder en school, ondanks het feit dat verweerder al ruim vóór eind juni signalen had ontvangen dat de werkhouding en motivatie van klager te wensen overlieten. Verweerder heeft de moeder pas op (of rond) 4 juli 2017 geïnformeerd dat klager niet zou worden geplaatst in Havo 5. Het besluit kwam hierdoor voor de moeder van klager als een volslagen verrassing. Verweerder heeft klager hiermee op tweeërlei wijze benadeeld. Indien verweerder tijdig met moeder in gesprek was gegaan had zij haar zoon kunnen begeleiden en motiveren om extra zijn best te doen om zo alsnog aan de verplichting te kunnen voldoen. Daarnaast had verweerder met tijdige communicatie kunnen voorkomen dat klager te laat was voor plaatsingsgarantie op het VAVO.

Dat verweerder klager tijdens zijn toetsweek heeft meegedeeld dat hij niet geplaatst zal worden in Havo 5 kan zijn laatste schoolprestaties hebben beïnvloed. Het getuigt naar het oordeel van de Commissie van weinig tact en had bovendien makkelijk voorkomen kunnen worden, bijvoorbeeld door de afspraken met klager tijdig schriftelijk/digitaal vast te leggen in een systeem dat ook door ouders raadpleegbaar is. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Klachtnummer 2017/152

Advies aan:

Het bestuur van Stichting X (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van de heer K1 (verder: klager).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De moeder van klager, mevrouw K2 (verder: moeder), heeft op 11 juli 2017 namens haar zoon een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (verder te noemen: de Commissie). Klager heeft zijn moeder hiertoe gemachtigd. De klacht is gericht tegen de onder het bevoegd gezag ressorterende school het S College (verder: de school) te P.

De heer A1 (verder: de rector/bestuurder) heeft het verweerschrift op 21 juli 2017 aan de Commissie doen toekomen.

Op 11 september 2017 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Namens klager is de moeder verschenen. Namens de school is de heer A2 (verder: de afdelingsleider Havo) verschenen, vergezeld door de rector/bestuurder.

II. Standpunt van klager

Uit hetgeen schriftelijk en mondeling naar voren is gebracht, leidt de Commissie de navolgende klacht af:

Klager heeft in VWO 4 gedoubleerd. Begin VWO 5 werd al snel duidelijk dat hij ook dat jaar niet zou halen. Moeder heeft daarom in februari 2017 verzocht om klager met ingang van het nieuwe schooljaar te laten overstappen naar Havo 5. Op 16 maart 2017 heeft moeder dit verzoek nader besproken met de afdelingsleider Havo. Laatstgenoemde heeft haar toegezegd dat klager – op basis van zijn overgangsrapport VWO 4 – na de zomer in Havo 5 zou kunnen starten.

Op 20 april 2017 heeft klager zelf met de afdelingsleider Havo gesproken. Tijdens dit gesprek zijn nadere voorwaarden verbonden aan de overstap van VWO 5 naar Havo 5. Zo moest klager een motivatiebrief schrijven, moest hij een goede werkhouding tonen en laten zien dat hij zich voldoende inspande om goed te presteren. School noch klager heeft moeder over deze voorwaarden geïnformeerd.

Tussen 16 maart 2017 en 4 juli 2017 is er geen contact geweest tussen moeder en school. Klager heeft zich in de tussenliggende periode – met hulp van moeder – voorbereid op de overstap naar Havo 5 door onder meer het wijzigingsformulier voor Havo 5 te ondertekenen, toetsen op Havo niveau te maken, vrijstelling te regelen voor Geschiedenis en te overleggen met docenten wat hij nodig had voor de overstap naar Havo.

Pas op 4 juli 2017 heeft moeder in een gesprek met de afdelingsleiders Havo en VWO en de mentor te horen gekregen dat de overstap naar Havo 5 niet zou doorgaan omdat klager niet aan de voorwaarden had voldaan. Moeder is niet meegenomen in het proces dat aan dit besluit ten grondslag ligt. Bovendien is het besluit veel te laat aan haar en klager medegedeeld. Doordat moeder pas op 4 juli 2017 te horen kreeg dat klager niet naar Havo 5 mocht was klager te laat voor plaatsingsgarantie bij het volwassenenonderwijs (verder: het VAVO). Als gevolg hiervan zal klager voor een aantal vakken staatsexamen moeten doen.

Ter zitting heeft moeder namens klager betwist dat hij niet aan de inspanningsverplichting heeft voldaan. Tevens stelt moeder dat school hen op geen enkele manier heeft geholpen bij het vinden van een nieuwe school voor klager.

III. Standpunt van school

Het is niet gebruikelijk om van VWO 5 naar Havo 5 over te stappen. Er is dan ook geen vastgelegd beleid. De ongeschreven regel is dat – indien de mentor en afdelingsleiders

een verzoek om over te stappen ondersteunen – een voorstel hiertoe in de docentenvergadering wordt ingebracht. De docentenvergadering neemt vervolgens een besluit. Bij hun besluitvorming nemen zij onder meer de motivatie, cijfers en studiehouding van de leerling in overweging.

De afdelingsleider Havo heeft op 16 maart 2017 met moeder gesproken over de overstap van VWO 5 naar Havo 5. De plaatsingsvoorwaarden zijn in dat kader niet aan de orde geweest.

Op 20 april 2017 heeft de afdelingsleider Havo met klager afgesproken dat hij – als voorwaarde om toegelaten te kunnen worden tot Havo 5 – aan een inspanningsverplichting moest voldoen. Hierbij waren motivatie, werkhouding en cijfers belangrijk. Daarnaast moest klager een motivatiebrief schrijven. Er was derhalve geen sprake van een onvoorwaardelijke-, maar van een voorwaardelijke toezegging. Er is geen verslag van het gesprek gemaakt en de nadere afspraken zijn niet aan de moeder overgebracht. Gelet op de leeftijd van klager was het zijn eigen verantwoordelijkheid om zijn thuisfront te informeren.

In de loop van de tijd kreeg de afdelingsleider Havo van verschillende docenten het signaal dat de houding van klager te wensen over liet en dat zijn motivatie ver te zoeken was. Klager voldeed derhalve niet aan de inspanningsverplichting. Om die reden hebben de afdelingsleiders en de mentor besloten om het verzoek van klager niet voor te leggen aan de docentenvergadering.

Eind juni 2017 hebben de afdelingsleiders en de mentor met moeder gesproken. Tijdens dit gesprek is aan moeder medegedeeld dat klager waarschijnlijk niet toegelaten zou worden tot Havo 5 omdat de kans dat dit niet zou leiden tot het behalen van een havodiploma te groot was.

Op 4 juli 2017 heeft school wederom met moeder gesproken en medegedeeld dat het verzoek van klager om over te stappen naar Havo 5 definitief niet zou worden ingebracht in de docentenvergadering. Tijdens dat gesprek werd het de afdelingsleider Havo duidelijk dat klager de later afgesproken voorwaarden voor de overstap naar Havo 5 niet had besproken met zijn moeder.

Het besluit is tijdens de toetsweek medegedeeld omdat hiermee – gelet op de sluitingsdatum voor gegarandeerde plaatsing op het VAVO – niet langer gewacht kon worden.

Naar aanleiding van de klacht van klager heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de afdelingsleider Havo, de heer B (verder: de decaan), de rector/bestuur, klager en moeder. Klager heeft tijdens dit gesprek aangegeven dat hij bekend was met de inspanningsverplichting.

Als klager geen plek op een andere school had kunnen vinden dan had de school hem teruggenomen. De rector/bestuurder heeft moeder gebeld om aan te bieden te helpen bij het vinden van een nieuwe school. Moeder heeft aangegeven dat dat niet nodig was.

IV. Overwegingen van de Commissie

De door de school gehanteerde klachtenregeling vindt haar grondslag in de Wet van 18 juni 1998 (Stb 398), de zogeheten Kwaliteitswet.

De Klachtencommissie geeft blijkens artikel 22 van het Reglement gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over

- a. (on)gegrondheid van de klacht;
- b. het nemen van maatregelen;
- c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

De Commissie overweegt op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen het volgende:

Klager vat zijn klachten als volgt samen:

- a. Hem wordt de toegang tot 5 Havo geweigerd, ondanks de aan zijn moeder gedane toezegging op 16 maart 2017.
- b. De wijze waarop de toegang is geweigerd getuigt van tactloos handelen, zonder rekening te houden met de kwetsbaarheid van klager.
- c. De conclusie dat klager niet aan de inspanningsverplichting heeft voldaan is onjuist.
- d. School heeft in strijd met de zorgplicht gehandeld door klager enkel door te verwijzen naar het VAVO.

Ad a (On)voorwaardelijke toezegging

De Commissie constateert dat verweerder geen beleid heeft vastgelegd over de mogelijkheid van het afstromen van 5 VWO naar 5 Havo. Derhalve heeft te gelden wat tussen partijen is afgesproken.

Door verweerder wordt niet betwist dat aan de moeder op 16 maart 2017 een toezegging is gedaan. Tevens is vast komen te staan dat verweerder tijdens een gesprek met klager op 20 april 2017 nadere voorwaarden aan de toezegging heeft verbonden en dat de moeder hier niet rechtstreeks van op de hoogte is gesteld.

Volgens verweerder heeft klager, gelet op zijn leeftijd, een eigen verantwoordelijkheid om zijn thuisfront op de hoogte te houden van de afspraken die hij op en met school maakt.

De Commissie is van oordeel dat in beginsel van een oudere leerling mag worden verwacht dat hij met zijn ouders communiceert over hetgeen hij meemaakt en bespreekt op school. Dat neemt niet weg dat in dit geval op de school de plicht rustte om de ouders te informeren over hetgeen verweerder met de leerling heeft besproken. De volgende bijzondere omstandigheden zijn daarvoor van belang:

- dat het aanvankelijke verzoek om over te stappen naar Havo 5 geïnitieerd was door moeder en op 16 maart 2017 door haar met verweerder is besproken, buiten aanwezigheid van klager;
- verweerder wist dat de tegenvallende schoolresultaten van klager deels veroorzaakt werden door persoonlijke omstandigheden, waardoor sprake was van een zekere kwetsbaarheid van klager;

- de overstap van VWO 5 naar Havo 5 geen gebruikelijke situatie was waarvoor geen vastgelegd beleid gold;

De conclusie is dat het niet onredelijk van verweerders was om aan de overstap nadere voorwaarden te verbinden, maar dat deze voorwaarden in dit geval duidelijk geformuleerd en aan alle betrokkenen, dus ook aan de moeder van klager, meegedeeld hadden moeten worden, zodat zij wisten waar zij aan toe waren. In dit geval is dat niet gebeurd. De Commissie is van oordeel dat dit de school is aan te rekenen. De klacht is daarom op dit punt gegrond.

Ad b Communicatie met klager en zijn moeder

De Commissie stelt vast dat er tussen 16 maart 2017 en 4 juli 2017 (of in ieder geval eind juni 2017) geen contact is geweest tussen moeder en school, ondanks het feit dat verweerder al ruim vóór eind juni signalen had ontvangen dat de werkhouding en motivatie van klager te wensen overlieten. Verweerder heeft de moeder pas op (of rond) 4 juli 2017 geïnformeerd dat klager niet zou worden geplaatst in Havo 5. Het besluit kwam hierdoor voor de moeder van klager als een volslagen verrassing. Verweerder heeft klager hiermee op tweeërlei wijze benadeeld. Indien verweerder tijdig met moeder in gesprek was gegaan had zij haar zoon kunnen begeleiden en motiveren om extra zijn best te doen om zo alsnog aan de verplichting te kunnen voldoen. Daarnaast had verweerder met tijdige communicatie kunnen voorkomen dat klager te laat was voor plaatsingsgarantie op het VAVO.

Dat verweerder klager tijdens zijn toetsweek heeft meegedeeld dat hij niet geplaatst zal worden in Havo 5 kan zijn laatste schoolprestaties hebben beïnvloed. Het getuigt naar het oordeel van de Commissie van weinig tact en had bovendien makkelijk voorkomen kunnen worden, bijvoorbeeld door de afspraken met klager tijdig schriftelijk/digitaal vast te leggen in een systeem dat ook door ouders raadpleegbaar is.

De Commissie is van oordeel dat verweerder hiermee tekortgeschoten is in de communicatie richting klager en moeder. De klacht is op dit onderdeel gegrond.

Ad c Voldaan aan inspanningsverplichting

Moeder heeft ter zitting betwist dat door klager niet zou zijn voldaan aan de aan de toezegging verbonden inspanningsverplichting.

De Commissie overweegt in dit kader dat zij terughoudendheid betracht bij het beoordelen van beslissingen over de capaciteiten, motivatie en werkhouding van leerlingen. Het nemen van zulke beslissingen behoort tot het professionele domein van de docenten. De Commissie beperkt zich tot een beoordeling van de procedure die heeft geleid tot de bestreden beslissing. De Commissie stelt in dat kader vast dat er geen aanknopingspunten zijn om de oordeelsvorming van school in twijfel te trekken. Gelet op de voorgeschiedenis en resultaten van klager acht de Commissie het besluit niet onbegrijpelijk. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad d Zorgplicht geschonden

Moeder stelt dat verweerder haar zorgplicht heeft geschonden door geen hulp te bieden bij het vinden van een andere school maar enkel (en te laat) te verwijzen naar het VAVO. De Commissie merkt in dit verband op dat de zorgplicht in dit verband inhoudt dat de school het vinden van een andere school niet mag overlaten aan ouders/leerling en dat zij actief en tijdig moet controleren of de leerling een andere plek heeft gevonden. Het is de Commissie niet gebleken dat verweerder klager heeft begeleid bij zijn overstap naar een andere school. Daarbij merkt de Commissie op dat verweerder geen genoeg mag nemen met de enkele constatering dat moeder al bezig was met het zoeken van een andere school. Het is niet alleen een verantwoordelijkheid van ouders maar ook van school dat een leerling goed elders terecht komt. De Commissie acht ook dit klachtonderdeel gegrond.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de klachten onder a, b en d gegrond zijn. De klacht onder c is ongegrond.

VI. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag nadere maatregelen te nemen teneinde een communicatiestoornis als de onderhavige in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen. Bij voorkeur dienen belangrijke afspraken schriftelijk/digitaal te worden vastgelegd in een systeem dat ook door de ouders raadpleegbaar is.

Aldus gegeven op 11 september 2017 door mr. M.W. van der Veen, voorzitter, mevrouw drs. mr. A. Kortmann-Huysmans en drs. P.H. Hupsch, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema – de Oliveira Costa als secretaris.